

กฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจค้าปลีก

Retail Business Law

3211-2006

ดร.คํานาย อภิปรัชญาสกุล

รหัสวิชา 3211-2006

กฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจค้าปลีก

Law for Retail Business

ตามหลักสูตรสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากระทรวงศึกษาธิการ

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงพุทธศักราช 2546

ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก

จำนวน 3 หน่วยกิต

ผู้เขียน : ดร. คำนาย อภิปรัชญาสกุล FCILT, ESlog, SCORMaster, CPIM

จัดพิมพ์โดย

บริษัท โฟกัสมีเดีย แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด

75 ถนนปัญญาอินทรา แขวงบางชั้น เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร 10510

มือถือ 085-2611551 โทร. 02-1742986-7 โทรสาร. 02-1753499

<http://www.logisticsfocus.net>

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

กฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจค้าปลีก (Law for Retail Business)

ผู้แต่ง ดร.ค่านาย อภิปรัชญาสกุล FCILT.ESLog, SCORMaster

จำนวนหน้า 290 หน้า

ISBN : 978-616-7880-07-5

ราคา 220 บาท

พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2557 จำนวนที่พิมพ์ 2,000 เล่ม

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2537

จัดพิมพ์โดย : บริษัท โฟกัสมีเดีย แอนด์ พับลิชชิง จำกัด

75 ถนนปัญญาอินทรา แขวงบางชัน เขตคลองสามวา กรุงเทพฯ 10510

Tel : 02-1752986-7 Fax : 02-1753499

<http://www.logisticsfocus.net>

จำหน่ายโดย : บริษัท ดวงกลมสมัย จำกัด

15/234 ซอยเสือใหญ่อุทิศ ถนนรัชดาภิเษก แขวงจันทระเกษม

เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

Tel : 0-2541-7375-6, 0-2930-6215-8 Fax : 0-2541-7377, 0-2930-7733

E-mail: dktoday@dktoday.net, marketing@dktoday.net

<http://www.dktoday.net>

ข้อความ ทฤษฎี และรูปภาพประกอบที่ปรากฏหนังสือเล่มนี้ เป็นข้อมูลที่ผู้เขียนได้รวบรวมจากหลายแหล่งตามที่ระบุในบรรณานุกรม ร่วมกับแนวคิดในการประยุกต์ใช้งาน และความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียนเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ทางวิชาการมากที่สุด ทางผู้จัดจำหน่ายมีหน้าที่รับชม และจัดจำหน่ายเท่านั้น มิได้มีส่วนรับผิดชอบเกี่ยวกับความผิดพลาดด้านกฎหมายลิขสิทธิ์แต่ประการใด ซึ่งบทความ ข้อมูลหรือรายละเอียดต่างๆ ที่ปรากฏในหนังสือเล่มนี้ ได้ผ่านการเตรียมและการตรวจทาน อย่างถี่ถ้วนแล้ว เพื่อให้ได้ความถูกต้องสมบูรณ์มากที่สุดเท่าที่ความสามารถกระทำได้ก่อนการตีพิมพ์เผยแพร่ อย่างไรก็ตาม ความเสียหายอันอาจเกิดขึ้นจากการนำบทความ ข้อมูลหรือรายละเอียดที่ปรากฏในหนังสือฉบับนี้ไปใช้ไม่ว่าจะโดยสาเหตุหรือลักษณะใดๆ ก็ตามทางผู้เขียนและผู้จัดจำหน่ายหนังสือมิได้มีภาระหน้าที่ในการรับผิดชอบแต่ประการใดทั้งสิ้น

3211 – 2006 กฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจค้าปลีก 3 (3)

(Law for Retail Business)

จุดประสงค์รายวิชาเพื่อให้

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการค้าปลีก และกฎหมายภาษีอากร
2. มีทักษะในการปฏิบัติงานและดำเนินธุรกิจตามกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค
3. ตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎหมายการค้าปลีก

มาตรฐานรายวิชา

1. เขียนกระบวนการขั้นตอน พระราชบัญญัติการค้าปลีก กฎหมายภาษีอากร กฎหมายสิ่งแวดล้อม
2. เขียนกระบวนการขั้นตอนการประกันสังคม กฎหมายคุ้มครองแรงงาน
3. ระบุข้อกฎหมายที่ผู้ประกอบการค้าปลีกต้องปฏิบัติตาม

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการค้าปลีก กฎหมายภาษีอากร กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค กฎหมายสิ่งแวดล้อม กฎหมายคุ้มครองแรงงาน การประกันสังคม และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานธุรกิจค้าปลีก

กิตติกรรมประกาศ

ตำรา **กฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจค้าปลีก** เล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อประกอบการเรียนโดยเป็นตำราชุดประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หลักสูตรระดับปริญญาตรี และผู้สนใจทั่วไป เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการค้าปลีก กฎหมายภาษีอากร กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค กฎหมายสิ่งแวดล้อม กฎหมายคุ้มครองแรงงาน การประกันสังคม และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานธุรกิจค้าปลีก

การผลิตต้องอาศัยรูปภาพจำนวนมากเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ในเชิงเนื้อหา ร่วมกับทฤษฎีและประสบการณ์ที่แท้จริง ของผู้เขียนด้านการค้าปลีกค้าส่งแฟรนไชส์และโลจิสติกส์ ให้สามารถประยุกต์ใช้เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ตำราเล่มนี้จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ถ้า ไม่มีแผ่นดินไทยที่ให้ผู้เขียนได้เกิดขึ้นมา ศาสนาที่สอนให้ผู้เขียนเป็นผู้ให้และปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี พระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ที่ท่านทรงห่วงใยแผ่นดิน กอบกู้เอกราช ให้พสกนิกรทุกคนในประเทศมีความสุข พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ที่ทรงประดิษฐ์อักษรไทยซึ่งเป็นรากฐานของหนังสือไทยที่ใช้อยู่จนถึงปัจจุบันทำให้มีหนังสือไทยในการเขียนตำราครั้งนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ที่ผู้เขียนได้เกิดภายใต้ร่มโพธิสมภารของท่าน ได้ยึดแนวทางการปฏิบัติในรูปของระบบเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต และใช้แนวพระราชดำรัสของท่านในการดำเนินชีวิต บรรพบุรุษทุกท่านที่ให้ชีวิต และจิตวิญญาณของการเป็นผู้ให้ ถึงแม้จะเกิดในครอบครัวที่ฐานะไม่ดีนัก ประชาชนชาวไทยทุกท่านที่เสียสละบารุงประเทศชาติ ให้มีโครงสร้างพื้นฐานของประเทศที่ดี มีสถาบันการศึกษาให้ศึกษา ทั้งในระดับโรงเรียนและมหาวิทยาลัย คณาจารย์ที่ประสาทความรู้อย่างต่อเนื่องทั้งในประเทศไทย และต่างประเทศ ครอบครัว เพื่อนร่วมงาน หุ่นส่วน พนักงานทุกคนที่ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มบริษัท ที่ให้กำลังใจในการฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ จนสามารถผ่านพ้นวิกฤตได้ เจ้าของตำราทุกเล่มที่ผู้เขียนอ้างอิง เจ้าของบทความ ตราผลิตภัณฑ์ที่มีในตำรา ซึ่งผู้เขียนให้ใช้ข้อความที่เกี่ยวข้องกับบทความ เนื้อหาตำรา ตราผลิตภัณฑ์ ที่มีในตำราในการเผยแพร่ อ้างอิงโดยไม่ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์

คำนำ

ตำรา **กฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจค้าปลีก** เล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อประกอบการเรียนโดยเป็นตำราชุดประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และระดับปริญญาตรี รวมถึงผู้ประกอบการที่ต้องการพัฒนาตนเองโดยวิชานี้พัฒนาขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการค้าปลีก และกฎหมายภาษีอากร มีทักษะในการปฏิบัติงาน และดำเนินธุรกิจตามกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค และตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎหมายการค้าปลีก ให้สนองต่อความต้องการพัฒนาบุคลากรด้านค้าปลีก และการค้าสมัยใหม่ทุกรูปแบบ (Modern Trade) ให้มีความรู้ ความชำนาญ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในสาขางานค้าปลีก

ที่ผ่านมาผู้เขียนเคยผ่านการอบรมในหลักสูตรการการออกแบบ ก่อสร้าง พัฒนาร้านค้า และการปฏิบัติงานร้านแมคโดนัลด์ การพัฒนาร้านสะดวกซื้อของกระทรวงพาณิชย์ รวมถึงการออกแบบและสร้างร้านสหกรณ์ที่เป็นต้นแบบสหกรณ์ร้านค้าที่เทเวศร์ รวมถึงเป็นที่ปรึกษาในวงการค้าปลีกค้าส่งของบริษัทชั้นนำของประเทศไทยหลายบริษัท และยังเป็นผู้พัฒนาซอฟต์แวร์ระบบค้าปลีกค้าส่งและจำหน่ายในประเทศอินเดียที่มีส่วนแบ่งทางการตลาดมากกว่าร้อยละ 30 จากประสบการณ์การทำงานด้านค้าปลีกมากกว่า 15 ปี พบว่าการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงระดับปริญญาตรี ยังขาดตำราที่สร้างความต่อเนื่องในวงการศึกษาไทย และยังไม่มีการกำหนดลักษณะงานแห่งชาติระดับวิชาชีพ (National Vocational Qualification :NVQ) ที่ผู้เขียนได้ศึกษาในประเทศอังกฤษและประเทศอื่นๆ ฉะนั้นในฐานะผู้ที่ผ่านการทำงานด้านค้าปลีก ค้าส่ง ทั้งในฐานะผู้บริหาร ที่ปรึกษา ผู้พัฒนาระบบ จึงมีแนวคิดในการพัฒนาตำราด้านการค้าปลีกและการค้าสมัยใหม่ทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร จุดประสงค์สาขาวิชาครบถ้วนทุกรายวิชา

เนื่องจากการพัฒนาตำราชุดนี้ครั้งแรก ซึ่งผู้เขียนกำลังจัดทำคู่มือผู้สอน และเอกสารการนำเสนอ (Power Point Presentation File) และระบบอบรมอาจารย์ผู้สอน (Certified Teacher) ถ้าส่วนใดส่วนหนึ่งของตำรามีข้อบกพร่อง และต้องการแนะนำเพิ่มเติมเพื่อให้ปรับปรุงให้เป็นตำราที่ทรงคุณค่า กรุณาติดต่อมาที่ kumnai@logistics.ac.th ผู้เขียนขอขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ.ที่นี้

ดร. คำนาย อภิปรัชญาสกุล

FCILT,ESLog,SCORMaster

สารบัญ

บทที่ 1 ภาพรวมกฎหมายธุรกิจ

☛ ภาพรวมกฎหมายธุรกิจ.....	2
☛ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจค้าปลีก.....	2
☛ แหล่งสืบค้นกฎหมาย.....	3
☛ ผลกระทบด้านกฎหมายต่อธุรกิจค้าปลีกไทย.....	4
☛ แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านกฎหมายค้าปลีกรายย่อยไทย.....	5

บทที่ 2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการก่อตั้งธุรกิจ

☛ รูปแบบองค์กรธุรกิจ.....	10
☛ การจดทะเบียนกิจการ.....	10
☛ การจดทะเบียนพาณิชย์.....	14
☛ การจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนจำกัด.....	18
☛ การจดทะเบียนบริษัทจำกัด.....	19
☛ การจดทะเบียนบริษัทมหาชนจำกัด	20

บทที่ 3 กฎหมายแพ่งพาณิชย์ที่เกี่ยวข้องในธุรกิจ

☛ บทนำประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	28
☛ ระดับการใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ทางธุรกิจ.....	28

บทที่ 4 กฎหมายภาษีอากร

☛ พระราชบัญญัติประมวลรัษฎากร.....	36
☛ กฎหมายบัญชี (ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 285).....	41
☛ การเสียภาษีเงินได้.....	41
☛ การเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม.....	46
☛ ภาษีเงินได้นิติบุคคลคำนวณจากกำไรสุทธิ.....	48
☛ เงื่อนไขการคำนวณกำไรสุทธิตามมาตรา 65 ตรี (รายจ่ายต้องห้าม).....	55
☛ อัตราภาษี และการคำนวณภาษี.....	59
☛ ภาษีเงินได้นิติบุคคลคำนวณจากยอดรายได้ก่อนหักรายจ่าย.....	60
☛ ภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับเงินได้ที่จ่ายจากหรือในประเทศไทย.....	61
☛ ภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับการจำหน่ายกำไรไปนอกประเทศ.....	63
☛ อนุญาโตตุลาการ.....	63

บทที่ 5 กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

- ๙ หน่วยงานคุ้มครองผู้บริโภคบัญญัติสิทธิและหน้าที่ของผู้บริโภค.....68
- ๙ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 252269
- ๙ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 254183

บทที่ 6 กฎหมายความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

- ๙ พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน.....86

บทที่ 7 กฎหมายสิ่งแวดล้อม

- ๙ พระราชบัญญัติส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ.....102

บทที่ 8 พระราชบัญญัติแข่งขันทางการค้า

- ๙ ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า.....134
- ๙ พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542.....137

บทที่ 9 พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่ง

- ๙ ภาพรวมของพระราชบัญญัติค้าปลีกค้าส่ง.....150
- ๙ ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่ง.....150
- ๙ กฎหมายที่พอจะให้ความคุ้มครองธุรกิจค้าปลีกรายย่อยไทยในปัจจุบัน.....159
- ๙ มาตรการควบคุมธุรกิจค้าปลีกสมัยใหม่ของต่างประเทศ.....161

บทที่ 10 กฎหมายประกันสังคม

- ๙ ความเป็นมาพระราชบัญญัติประกันสังคม.....164
- ๙ หลักการคุ้มครอง.....164
- ๙ ผู้ที่ได้รับความคุ้มครอง.....165
- ๙ หน้าที่ของนายจ้าง.....166
- ๙ คุณสมบัติของการเป็นผู้ประกันตน.....167
- ๙ อัตราเงินสมทบ.....168
- ๙ จำนวนเงินที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบ.....169
- ๙ เงื่อนไขการให้ความคุ้มครอง.....169
- ๙ ผู้ประกันตนตามมาตรา 40.....182
- ๙ บทกำหนดโทษ.....184

บทที่ 11 พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน

๙ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับที่ 4.....	188
๙ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับที่ 3.....	189
๙ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับที่ 2.....	191
๙ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541.....	199

บทที่ 12 พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

๙ พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว.....	232
--	-----

บทที่ 13 กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องในการดำเนินธุรกิจค้าปลีก

๙ ภาษีป้าย.....	244
๙ กฎหมายสิทธิบัตร.....	245
๙ กฎหมายเครื่องหมายการค้า.....	254
๙ พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544.....	262

บรรณานุกรม.....	273
-----------------	-----

ประวัติผู้เขียน.....	275
----------------------	-----

Development Strategy Consultant Leader

บริษัท ที่ปรึกษายุทธศาสตร์ จำกัด ก่อตั้งในปี พุทธศักราช 2549 โดย ดร. คำนาย อภิรัชญาสกุล และทีมงานมากกว่า 50 คน โดยมีผู้เชี่ยวชาญ 14 สาขา คือ การเกษตรและปศุสัตว์ อุตสาหกรรมก่อสร้าง การศึกษา พลังงาน สิ่งแวดล้อม การเงิน สาธารณสุข อุตสาหกรรม เบ็ดเตล็ด ประชากร การสื่อสารโทรคมนาคม การท่องเที่ยว การขนส่ง การพัฒนาเมือง และการประปาและสุขาภิบาล โดยบริษัท เป็นที่ปรึกษาในศูนย์ข้อมูลที่เป็นที่ปรึกษาไทย กระทรวงการคลัง เลขที่ 2073

ตลอดปี 2549 บริษัทฯ ได้ให้บริการแก่ลูกค้าทั้งภาครัฐบาล เอกชน โดยได้ออกแบบผังโครงการ ออกแบบสถาปัตยกรรมและวิศวกรรมรวมถึง ศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ โดยมูลค่าโครงการ ที่ได้ดำเนินการมากกว่า 3 หมื่นล้านบาท นอกจากนี้ยังได้พัฒนากลยุทธ์ทางธุรกิจ พัฒนาระบบงาน และจัดการด้านคุณภาพให้กับลูกค้ามากกว่า 50 ราย

การให้บริการ

1. ให้คำปรึกษาในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะสั้น และระยะยาว สำหรับภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจ สหกรณ์ จังหวัด องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นทุกระดับ ภาคธุรกิจเอกชน และอุตสาหกรรม
2. ให้คำปรึกษาในการหาแหล่งทุน การหาผู้ร่วมทุน ในโครงการสาธารณูปโภคพื้นฐานขนาดใหญ่
3. ให้คำปรึกษาในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลตัวชี้วัด และแนะนำ แก่ภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน
4. ให้คำปรึกษาในการปรับปรุงกระบวนการทำงาน อบรม การควบคุม และการปรับปรุงกิจการ แก่ ภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจและภาคเอกชน
5. พัฒนาเพื่อรับรองระบบคุณภาพ ISO9001-2000 โดยใช้เวลาไม่เกิน 150 วัน
6. ศึกษาโครงการ และออกแบบทางวิศวกรรม สถาปัตยกรรม สำหรับอาคาร โรงงาน ศูนย์กระจายสินค้า และระบบโครงสร้างพื้นฐาน
7. ตรวจสอบเชิงป้องกัน และรับรองความปลอดภัย ของอาคาร โรงงาน ระบบไฟฟ้า เครื่องกล สุขาภิบาล สิ่งแวดล้อม โดยวิศวกรในทุกสาขาวิชา

ลูกค้าอ้างอิง

ภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจ

ภาคเอกชน

บริษัท ที่ปรึกษายุทธศาสตร์การพัฒนา จำกัด

75 ถนนปทุมธานีอินทรา แขวงบางเขน เขตคลองสามวา กรุงเทพฯ 10510

Tel: 085-261-1551, (66)02-175-2986-7 Fax: (66)02-175-3499

Email: support@logisticsfocus.net

บทที่ 1

ภาพรวมกฎหมายธุรกิจ

- ภาพรวมกฎหมายธุรกิจ
- กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจค้าปลีก
- แหล่งสืบค้นกฎหมาย
- ผลกระทบด้านกฎหมายต่อธุรกิจค้าปลีกไทย
- แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านกฎหมายค้าปลีกรายย่อยไทย

วัตถุประสงค์

1. เข้าใจภาพรวมกฎหมายธุรกิจ
2. ทราบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจค้าปลีก
3. สามารถเข้าถึงแหล่งสืบค้นกฎหมาย
4. ทราบผลกระทบด้านกฎหมายต่อธุรกิจค้าปลีกไทย
5. ทราบแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านกฎหมายค้าปลีกรายย่อยไทย

1. ภาพรวมกฎหมายธุรกิจ

กฎหมายธุรกิจ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มหลัก ดังนี้

1. กฎหมายเกี่ยวกับการจัดองค์กรธุรกิจ เช่น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด
 2. กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบกิจการทางธุรกิจ เช่น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประมวลกฎหมายที่ดิน เป็นต้น
 3. กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการประกอบธุรกิจ เช่น พระราชบัญญัติแรงงาน พระราชบัญญัติประกันสังคม
 4. กฎหมายธุรกิจระหว่างประเทศ เช่น กฎหมายเกี่ยวกับการค้า การลงทุน และการเงิน
- กฎหมายธุรกิจเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายทุกหมวดหมู่ อันได้แก่

1. กฎหมายธุรกิจ เป็นได้ทั้งกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกฎหมายอาญา เมื่อพิจารณาจากสภาพบังคับ
2. กฎหมายธุรกิจ เป็นได้ทั้งกฎหมายเอกชนและกฎหมายมหาชน เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างกัน
3. กฎหมายธุรกิจ เป็นทั้งกฎหมายสารบัญญัติ และกฎหมายวิธีบัญญัติจำแนกโดยถือเนื้อหาและการบังคับใช้

ข้อระวังในการบังคับใช้กฎหมายลายลักษณ์อักษร

1. ต้องไม่ขัดแย้งกับกฎหมายในลำดับสูง
2. พิจารณาวินิจฉัยบังคับกฎหมายลายลักษณ์อักษร
3. พิจารณาว่ากฎหมายลายลักษณ์อักษรถูกยกเลิกไปหรือยัง

2. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจค้าปลีก

ก่อนจะทำธุรกิจค้าปลีก ควรได้สืบค้นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าปลีกที่สำคัญอันประกอบด้วยกฎหมาย ต่อไปนี้

1. กฎกระทรวง ฉบับที่ 60 (พ.ศ. 2552) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.2522
2. พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535
3. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542
4. พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543
5. พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547
6. พระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. 2509
7. พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. 2509
8. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. 2535
9. พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543
10. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541

11. พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537
12. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535
13. พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522
14. พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร พุทธศักราช 2481
15. พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542
16. พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522
17. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542
18. พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518
19. พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัท จำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. 2499
20. พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551
21. พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2535
22. พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522
23. พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2535)
24. พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
25. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541
26. พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522
27. พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499
28. พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549
29. พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535
30. พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 2 พ.ศ. 2534
31. พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 16) พ.ศ. 2556
32. พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522
33. พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550
34. พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544
35. ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. 2549
36. ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่ง พ.ศ. 2550

3. แหล่งสืบค้นกฎหมาย

1. www.kodmhai.com/
2. www.thethailaw.com
3. www.rd.go.th/publish/
4. www.dbd.go.th/กรมพัฒนาธุรกิจ กระทรวงพาณิชย์
5. web.krisdika.go.th/data/law สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
6. www.thailandlawyercenter.com

4. ผลกระทบด้านกฎหมายต่อธุรกิจค้าปลีกไทย

ตั้งแต่ปี 2543 มาแล้วที่ชาวธุรกิจค้าปลีกต่างๆ พยายาม และรอคอยความหวังว่ารัฐนั้นจะหาทางแก้ไขปัญหาด้านค้าปลีกที่มีความสลับซับซ้อน ห้างต่างชาติดีที่มีเงินทุน และเทคโนโลยีที่ดีกว่าสามารถสร้างผลประโยชน์มากมาย ผลกระทบที่มวลรวมจากภาคธุรกิจค้าปลีกมากกว่า 1.65 ล้านล้านบาท ได้มีการเทคนิคทางกฎหมายทางการค้าหลายชั้น แล้วในที่สุดของช่วงนั้นการแก้ปัญหาที่เรียกได้ว่าเป็นการเอาตัวรอดของแต่ละฝ่ายก็เกิดขึ้น การสร้างกฎหมายที่น่าจะเป็นรูปร่างก็ไม่ได้ลงมือทำการจัดการกับปัญหาด้านนี้กลายเป็นว่าเอาเรื่องกฎหมายผังเมืองมาปรับใช้ ซึ่งในความเป็นจริงไม่สามารถบังคับใช้ได้รวมทั้งไม่เกิดประโยชน์ในการพัฒนาธุรกิจค้าปลีกต่างๆ ในภาพรวมด้วยกฎหมายผังเมืองในกรณีนี้ทำให้ผู้ค้าปลีกรายย่อยไม่สามารถสู้กับค้าปลีกที่มีรายใหญ่คุมตลาดต่อไป

ตั้งแต่ปี 2543 ในยุครัฐบาลชวน หลีกภัยพยายามผลักดันพระราชบัญญัติค้าปลีกค้าส่งให้เกิดขึ้นให้ได้ แต่พอเปลี่ยนรัฐบาลก็ไม่มีพรรคการเมืองใดสานงานต่อการเมืองที่มีการคอร์รัปชั่นระดับสูงมีผลได้ผลเสียกับห้างต่างชาติ และไม่ให้ความสนใจพระราชบัญญัตินี้มากนัก จนปี 2557 ก็หาความคืบหน้าไม่ ถึงแม้จะมีการประท้วงห้างต่างชาติในต่างจังหวัดเป็นระยะๆ มีคนหลายคนสงสัยสอบถามมาอย่างมามากให้ช่วยขยับเล่าเรื่องราวรายละเอียดเชิงวิเคราะห์ให้มองให้ชัดขึ้นมากกว่าตามข่าวจากหนังสือพิมพ์ที่อาจจะขาดรายละเอียดไปบ้างตามข้อจำกัดต่างๆ

วิธีการรวมตัวของธุรกิจที่สามารถเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบในเชิงกฎหมายนั้น อาจจะเป็นการสร้างองค์กรขึ้นมาโดยได้รับหน้าที่ทางกฎหมายที่กำหนดขึ้นมาควบคุมซึ่งวิธีนี้แหละที่หน่วยงานของรัฐวางรูปแบบกำหนดให้เกิดคณะกรรมการกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่งขึ้นมาเพื่อกลายเป็นหน่วยงานจัดการระเบียบให้กับธุรกิจค้าส่งค้าปลีกของประเทศซึ่งในระดับแรก ชื่อนี้จะเน้นงานที่เกี่ยวข้องกับร้านค้าอุปโภคบริโภคเท่านั้น ยังไม่รวมค้าปลีกอื่นในระบบทั่วไปไม่ว่าจะเป็นร้านขายยา ร้านเสื้อผ้า หรือร้านขายสินค้าเฉพาะอย่าง ซึ่งในอนาคตมีความเป็นไปได้ที่จะต้องเข้ามาดูแลพัฒนาด้วย เรียกได้ว่าตอนนี้สาระสำคัญของกฎหมายยังดูธุรกิจช่วยเหลือ และพวกห้างร้านขายสินค้าเท่านั้น

กฎหมายค้าปลีกครั้งนี้มีแนวคิดที่มาจากการมองเรื่องของการแข่งขันทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม และเรื่องของกฎหมายต่างตัวที่เน้นไปกับผู้ประกอบการที่เป็นคนต่างประเทศ และมาดำเนินการเปิดร้านค้าปลีกที่กลายเป็นยักษ์ใหญ่ด้วยเงินทุน และความรู้ที่มีมากกว่าคณะที่ร่วมทำงานสร้างกฎหมายค้าปลีกครั้งนี้ถึงแม้จะระดมมาจากหลายส่วนงานแต่ประเด็นที่ถกกันจึงวนเวียนว่าทำอย่างไรถึงจะให้รายใหญ่ที่เป็นชาวต่างชาติไม่เอาเปรียบธุรกิจคนไทยที่มีขนาดเล็กกว่าจึงตกประเด็นสำคัญที่ว่าจจะวางแผนแนวทางการพัฒนาธุรกิจค้าปลีกของคนไทยได้ด้วยวิธีไหนเมื่อคณะทำงานร่วมรัฐ และเอกชนวางแนวทางกฎหมายออกมากจึงเน้นเรื่องการแข่งขันทางการค้ายึดกฎหมายปี 2542 เข้ามาช่วยเป็นแนวทำให้เกิดมาตรการรักษาผลประโยชน์ของผู้ผลิตสินค้าที่ต้องอาศัยห้างขนาดใหญ่กระจายขายของให้ แต่วันนี้มีการเอาเปรียบกันไม่ว่าจะเป็นเรื่องการกดราคา การสร้างวิธีการเก็บผลประโยชน์โดยไม่คำนึงถึงผู้ผลิต การเอาเปรียบเรื่องการคืนสินค้า การฝากขายเก็บค่าบริการต่างๆ ซึ่งอย่างนี้ทำให้ขาดความเป็นธรรมไปส่วนที่เป็นกฎหมายแนวทางที่เรียกว่าแนวปฏิบัติ (Guide Line) แบบนี้ก็เกิดขึ้น

ส่วนตัวกฎหมายที่เป็นเรื่องการจัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง (กกค.) ก็เกิดขึ้นไปด้วยเพื่อกำหนดการจัดตั้งจึงมีการสร้างกฎหมายไว้ทั้งหมด 5 หมวด ประกอบด้วย 66 มาตรา มีรายละเอียดเรื่องการตั้งกรรมการสรรหาจัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่งขึ้นมาแล้วสรรหา

มาจัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่งขึ้นมาแล้วสรรหา กกค. โดยมีคณะกรรมการจังหวัดที่เรียกว่า กกค. ไปด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการเหล่านี้เน้นจุดประสงค์ที่จะกำกับดูแลไม่ให้เกิดการเติบโตของธุรกิจด้านนี้มีการขยายตัวเร็วเกินไปอาจจะกระทบทั้งเรื่องการแข่งขัน และทำให้ประชาชนใช้จ่ายเกินตัวไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจของประเทศรวมถึงเน้นเรื่องการสร้างความเป็นธรรมให้กับธุรกิจของคนไทยที่มีความสามารถต่ำกว่าขยายตัวได้เข้าไปด้วยในรายละเอียดของกฎหมายทั้ง 5 หมวด จึงมีเรื่องวิธีการจัดตั้งคณะกรรมการ เป็นหมวดที่ 1 ส่วนต่อมาเป็นเรื่องของการจัดตั้งสำนักงานเลขาฯ คณะกรรมการซึ่งก็คือภาครัฐที่เป็นผู้ดูแลงานด้านนี้ คือ กระทรวงพาณิชย์ และกรมการค้าภายใน ส่วนที่ 3 เป็นเรื่องการจัดพื้นที่หรือที่เรียกว่า zoning (Zoning) เพื่อเป็นการจัดเกณฑ์การควบคุมการเปิดสาขาในพื้นที่ และเวลาทำการส่วนที่ 4 ว่าด้วยแนวทางการอุทธรณ์ถ้ามีปัญหาว่าต้องทำอย่างไร และสุดท้ายคือแนวทางการลงโทษเมื่อมีผู้ทำผิดกฎหมาย

รายละเอียดของกฎหมายไม่มีอะไรมาก แต่ผลที่จะเกิดขึ้นนั้นจะต้องรอดูวิธีการทำงานของคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นมาว่า ท่านเหล่านั้นจะออกระเบียบย่อยต่างๆ มาอย่างไรถ้าไม่ได้ทำอะไร หรือไม่มีการออกกฎหมายนี้ก็จะไม่เกิดผลทางปฏิบัติ หรืออีกทางถ้าออกระเบียบต่างๆ มาแต่ผิดแนวทางไปไม่สอดคล้องกลายเป็นการกำกับที่ทำให้ธุรกิจไม่ให้เกิดโต ไม่สามารถขยายสาขาใหม่ได้คนที่เปิดสาขาไปแล้วก็จะสบายตัวไปเพราะรายใหม่ไม่ว่าไทย หรือต่างประเทศจะทำการเปิดตัวเปิดสาขาไม่ได้ง่ายๆ เหมือนกับในยุคที่ผ่านมาทำให้บริษัทค้าปลีกยักษ์ใหญ่ใช้ช่องโหว่ทางกฎหมายเปิดร้านค้าปลีกขนาดเล็กในชุมชนหลายรูปแบบทำให้โชห่วยไทยพังในที่สุด

5. แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านกฎหมายค้าปลีกรายย่อยไทย

การรุกคืบเข้ามาของยักษ์ใหญ่ค้าปลีก บริษัทข้ามชาติ หลังจากการก่อตั้ง องค์การค้าโลก (WTO = World Trade Organization) เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2538 ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกที่ร่วมลงนามความร่วมมือ จึงต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของ WTO ที่ต้องการให้ประเทศสมาชิกเปิดเสรีทางการค้า การเปิดเสรีทางการค้าของไทยย่อมไม่แตกต่างไปจากการเปิดเสรีทางการเงินที่ผ่านมาก็คือการขาดวิสัยทัศน์ของผู้นำประเทศที่ไม่ได้ศึกษาถึงความพร้อม และผลกระทบด้านบวกด้านลบจึงทำให้การเปิดเสรีทางการเงินโดยไม่มีการควบคุม และส่งผลกระทบทำให้เศรษฐกิจของประเทศตกต่ำอย่างรุนแรงการเปิดเสรีทางการค้าก็เช่นเดียวกัน รัฐบาลไม่มีมาตรการที่จะปกป้องผลกระทบที่มีต่อวัฒนธรรมการค้าที่คงคู่สังคมไทยมาหลายร้อยปี โครงสร้างทางการตลาดผู้ค้าปลีกรายย่อยไทย (โชห่วย) ได้รับผลกระทบจากการรุกคืบอย่างรุนแรงเมื่อทุนจำนวนมหาศาลโดยยักษ์ใหญ่ค้าปลีกของบริษัทข้ามชาติถูกทุ่มเข้ามาในตลาดประเทศไทย ภายใต้เงื่อนไขการเปิด “เสรีทางการค้า” ของรัฐบาลไทย

ในปี 2542 เมื่อดิสนีย์แลนด์ของต่างชาติอย่างแมคโคร ประกาศจะขยายสาขาใหญ่-ย่อยกระจายไปในปริมาณทั่วประเทศอีก 50 สาขา ปี 2543 เทสโก้โลตัส และบิ๊กซี ซูเปอร์ เซ็นเตอร์ ตามด้วยแมคโคร ขยายเวลาจากเดิม 10.00-22.00 น. เป็น 08.00-24.00 น. เทสโก้โลตัสเปิดสาขาที่ 30 การเปิดยุทธศาสตร์แต่ละครั้ง การเปิดยุทธวิธีแต่ละครั้งของยักษ์ใหญ่ค้าปลีกข้ามชาติได้สร้างความเดือดร้อนต่อค้าปลีกไทยที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงถึงขั้นหยุดกิจการหรือล้มละลายในอัตราค่อนข้างแน่นอน และนำไปสู่การต่อต้านของบรรดาผู้ประกอบการส่วนกลาง และในภูธร

การเปิดสาขาของยักษ์ใหญ่ค้าปลีกบริษัทข้ามชาติในต่างจังหวัด ได้ส่งผลกระทบเดือดร้อนอย่างรุนแรง ต่อธุรกิจค้าปลีกไทย (โชห่วย) และผู้ประกอบการอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นร้านค้าเครื่องเสียง เครื่องไฟฟ้า เครื่องเขียน เขียงจำหน่ายสุกรในตลาดสด ร้านขายผักในตลาด เป็นต้น ในตัวจังหวัดที่ยักษ์ใหญ่ค้าปลีกบริษัทข้ามชาติไปเปิดสาขา และจังหวัดใกล้เคียงเมื่อผู้บริโภคหันไปซื้อสินค้าจากดิสเคาน์สโตร์ที่มีราคาถูกกว่าและสะดวกสบายกว่า นอกจากนั้นยังมีสินค้าครบถ้วนมากกว่า สินค้าบางชนิดร้านค้าโชห่วยยังต้องไปซื้อจากแมคโคร เพราะสั่งซื้อตรงจากบริษัทต้นทุนยังสูงกว่า เช่น ผักสด เนื้อหมู ไก่ วัว ข้าวสาร น้ำปลา ซอส น้ำมันพืช ฯลฯ

ขณะที่ร้านโชห่วยกำลังขวัญผวากับการรุกคืบของยักษ์ใหญ่ธุรกิจค้าปลีกข้ามชาติ และรอคอยความหวังจากรัฐบาลที่จะออกมาปกป้องผลประโยชน์ของประชาชนไทย หรือจะปกป้องผลประโยชน์ของต่างชาติ นโยบายดังกล่าวของรัฐบาลยังไม่ชัดเจนรัฐบาลที่ให้การเคลื่อนไหวเริ่มจากวันที่ 24 สิงหาคม 2543 เมื่อกลุ่มธุรกิจผู้ผลิตสินค้าอุปโภค-บริโภค นำโดย นายกนก อภิรดี กรรมการผู้จัดการโอเอสเอส เป็นแกนนำได้ออกมาเคลื่อนไหวทำหนังสือเปิดผนึกถึงรัฐบาลเรียกร้องให้ออกมาตรการกำกับ และตรวจสอบผลกระทบ จากการแข่งขันที่รุนแรงเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมรัฐบาลประชาธิปไตย โดย นายศุภชัย พานิชภักดิ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และนายไพฑูรย์ แก้วทอง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ ได้ให้แนวความคิด ว่าทุกอย่างเป็นไปตามกลไกตลาดเพราะทำให้สินค้ามีราคาถูกลง และผู้บริโภคส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์ และไม่เห็นด้วยกับมาตรการให้ยกเลิกการแข่งขันทางด้านราคา

12 กันยายน 2543 สมาคมพ่อค้าไทย ออกมาเคลื่อนไหวจัดสัมมนา “ค้าปลีกรายใหญ่ VS ค้าปลีกรายย่อยจะอยู่ร่วมกันได้อย่างไร”

ตุลาคม 2543 หอการค้าทั่วประเทศออกมาเคลื่อนไหว ล่ารายชื่อ 50,000 คน เพื่ออาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญบีบให้รัฐบาลออกกฎหมายควบคุมค้าปลีกต่างชาติ

มกราคม 2544 พรรคไทยรักไทยได้เป็นแกนนำรัฐบาล และได้ประกาศแนวคิดเกี่ยวกับการร่างกฎหมายค้าปลีก โดยกำหนดให้ออกกฎหมายมาดูแลเฉพาะค้าปลีกในส่วนของดิสเคาน์สโตร์ หรือไฮเปอร์มาร์เก็ต เนื่องจากมองว่าเป็นตัวการสำคัญที่ทำลายระบบค้าปลีกท้องถิ่นจากแนวคิดดังกล่าวได้สร้างความหวังให้แก่พ่อค้าไทยขึ้นมาทันที

2 กุมภาพันธ์ 2544 หอการค้าไทยออกมาเรียกร้องให้รัฐบาลแก้ไขพระราชบัญญัติประกอบธุรกิจคนต่างด้าว ในส่วนของบัญชี 3 ห้ามต่างชาติประกอบธุรกิจค้าปลีก และค้าส่ง แต่ยกเว้นกรณีถ้ามีทุนจดทะเบียนมากกว่า 100 ล้านบาท ให้เปลี่ยนไปต้องขออนุญาตทุกกรณี

เมษายน 2544 รัฐบาลพรรคไทยรักไทย โดย ดร.สุวรรณ วลัยเสถียร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ กลับออกมาแสดงวิสัยทัศน์ กลับล่าวว่า “ธุรกิจค้าปลีกข้ามชาติที่เข้ามาลงทุนในไทยนั้นจะมีผลดีต่อประเทศในระยะยาว” ดร.สุวรรณ ยังได้กล่าวกับ หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจว่า “แนวคิดเดิมที่จะคุมเข้มค้าปลีกต่างชาติขนาดใหญ่ที่มีอยู่ อาทิ เวลาเปิด-ปิด กำหนดโซนนิ่งการตั้งราคาสินค้ารวมถึงการนำแนวทางกฎหมายค้าปลีกจากประเทศอื่นมาประยุกต์ใช้ อาจต้องมีการปรับใหม่ เนื่องจากประเทศไทยยังต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขการเปิดเสรีในฐานะสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) ขณะที่ประเทศยังจำเป็นต้องพึ่งพาเงินลงทุนจากต่างชาติ”

วิสัยทัศน์ของผู้บริหารประเทศทั้งอดีตและปัจจุบัน ไม่ได้มองเศรษฐกิจแบบพอเพียงเน้นการเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวม ทำให้โชห่วยไทยต้องปิดกิจการจำนวนมากบริษัทยักษ์ใหญ่ค้าปลีกต่างชาติบางบริษัท

ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากรัฐบาลไทย โดยไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ 8 ปี จากการใช้เงินส่งเสริมการลงทุนที่ทำให้อยู่ในภาคการผลิต หรือเปิดโรงงานผลิตสินค้าตราของตนเอง (House Brand)

ที่ฝรั่งเศส ห้างคาร์ฟูร์ถูกรัฐบาลฝรั่งเศส สั่งห้ามขยายสาขาในฝรั่งเศสแล้ว ด้วยเหตุผล “ทำให้ธุรกิจค้าปลีกรายย่อยในฝรั่งเศสต้องถึงกับเดือดร้อนล้มละลาย” นอกจากนั้นเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับผู้ค้าปลีกรายย่อยในฝรั่งเศส ปี 2543 รัฐบาลฝรั่งเศสยังได้ออกกฎหมายมาเล่นงานยักษ์ใหญ่ค้าปลีกที่ใช้กลยุทธ์ลดแลกแจกแถม จนทำให้ผู้ค้าปลีกรายย่อยต้องเดือดร้อน สาระของกฎหมายฉบับนี้เพื่อ “ห้ามไม่ให้ผู้ค้าปลีกขายสินค้าในราคาที่ต่ำกว่าราคาซื้อจากผู้ผลิต”

อิตาลี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้ผลักดันกฎหมาย “ห้ามรัฐบาลออกใบอนุญาตให้เปิดซูเปอร์มาร์เก็ตขนาดใหญ่ 3 ปี” เพราะที่ผ่านมา ทำให้ร้านค้าปลีกย่อยต้องปิดกิจการไปถึง 140,000 แห่ง ในระยะเวลา 3 ปี

ญี่ปุ่น รัฐบาลกลางเขาให้อำนาจผู้บริหารท้องถิ่นเป็นคนพิจารณากำหนดตั้งแต่พื้นที่ ทำเลที่จะเปิดต้องอยู่ไกลออกไปจากชุมชน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ค้าปลีกรายย่อยได้ทำมาหากินบ้าง เวลาเปิดทำการตลอดจนห้ามเปิดดำเนินกิจการทุกวันโดยไม่มีวันหยุดอีกด้วย

จากตัวอย่างข้างต้นประเทศเหล่านั้นก็เป็นสมาชิกผู้ลงนามความร่วมมือกบองค์กรการค้าโลก (WTO) แต่ก็เลือกที่ออกมาปกป้องผลประโยชน์ให้ผู้ประกอบการในประเทศ และต่างประเทศอยู่ร่วมกันได้ดำเนินการไปตามเงื่อนไขการค้าที่เป็นธรรมดังนั้นรัฐบาลควรเอาใจจริงเอาใจกับการดูแลผลประโยชน์ของประชาชนชาวไทยแนวทางในการแก้ปัญหาความเดือดร้อนของผู้ค้าปลีกรายย่อยไทย

1. คำเสรีใต้ภายใต้กฎหมาย ควบคุมทุนจดทะเบียน
2. กฎหมายว่าด้วยการปรับราคาสินค้า และป้องกันการผูกขาด
3. ควบคุมการขยายสาขา
4. ร่างกฎหมาย ว่าด้วยการประกอบธุรกิจค้าปลีกขนาดใหญ่
5. ควบคุมพื้นที่ ทำเลที่ตั้งของสถานที่ประกอบการค้าปลีก
6. ควบคุมกำหนดวัน เวลา เปิด-ปิด
7. ตรากฎหมายเฉพาะนำข้อบังคับญี่ปุ่น และอินโดนีเซียเป็นต้นแบบ
8. พระราชบัญญัติธุรกิจต่างดาวฯ จะต้องยื่นอยู่บนพื้นฐานของผลประโยชน์ของคนไทย
9. ยึดแนวทางศึกษา กรณีสหรัฐอเมริกาที่เป็นสมาชิกระดับแกนนำ WTO แต่กลับมีกฎหมายกีดกันทางการค้ามากมาย รวมทั้งอาชีพสงวนของสหรัฐอเมริกาด้วยเช่นกัน
10. กำหนดการประกอบธุรกิจค้าปลีกต้องขอใบอนุญาต หรือจดทะเบียน
11. การกำหนดหลักเกณฑ์ให้ธุรกิจค้าปลีกข้ามชาติปฏิบัติตาม หากจะมีการเข้ามาลงทุน
12. การห้ามผู้ประกอบการค้าปลีกขายสินค้าราคาต่ำกว่าทุน
13. การให้แจ้งแผนโครงการต่อเจ้าหน้าที่ และประกาศให้สาธารณะชนให้ความเห็นก่อนดำเนินการ

14. หาเงื่อนไขที่สามารถออกกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ เพื่อปกป้องผู้ค้าปลีกไทยอย่างมีเหตุผลซึ่งผู้ที่มีอำนาจเกี่ยวข้องจะต้องเร่งศึกษาหาทางออกให้กับผู้ค้าปลีกรายย่อยไทย

ตามที่รัฐบาลมักจะอ้างเสมอว่า รัฐบาลจำเป็นต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของ WTO ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว “เราสามารถออกกฎหมายเพื่อใช้ดูแลธุรกิจค้าปลีกได้” เนื่องจากกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ได้แจ้งว่า ขณะนี้

ประเทศไทยมิได้มีข้อตกลงผูกพันใดๆ เกี่ยวกับการเปิดตลาดค้าปลีกกับ WTO หากรัฐบาลไม่แรงที่จะออกมาตรการกฎหมายมารองรับ ควบคุม การทุ่มทุนเข้ามาของยักษ์ใหญ่ค้าปลีกบริษัทข้ามชาติเพื่อปกป้องผู้ค้าปลีกรายย่อยของไทย การปล่อยให้กลุ่มยักษ์ใหญ่ค้าปลีกบริษัทข้ามชาติทุ่มทุนจำนวนมหาศาลเข้ามาเรื่อยๆ ได้อย่างเสรี แล้วจะทำให้ราคาสินค้าถูกลงผู้บริโภคจะได้รับประโยชน์นั้นเป็นความเห็นส่วนตัวที่ชาววิสัยทัศน์ เพราะวันหนึ่งที่ผู้ค้าปลีกรายย่อยไทยไม่สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปแล้วก็จะเหลือเพียงกลุ่มยักษ์ใหญ่ค้าปลีกบริษัทข้ามชาติ วันนั้นต่างชาติจับมือกันจะทำได้ดี และง่ายเพราะมีเพียงไม่กี่รายการแสวงหาผลกำไรสูงสุดก็จะตามมา แล้วผู้บริโภคจะได้รับประโยชน์น้อยลง

คำถามท้ายบทที่ 1

1. ให้อธิบายภาพรวมกฎหมายธุรกิจ
2. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจค้าปลีก มีกฎหมายกี่กลุ่ม และมีกฎหมายอะไรบ้าง
3. ให้อธิบายแหล่งสืบค้นกฎหมาย
4. ให้อธิบายผลกระทบด้านกฎหมายต่อธุรกิจค้าปลีกไทย
5. ให้อธิบายแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านกฎหมายค้าปลีกรายย่อยไทย

บทที่ 2

กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการก่อตั้งธุรกิจ

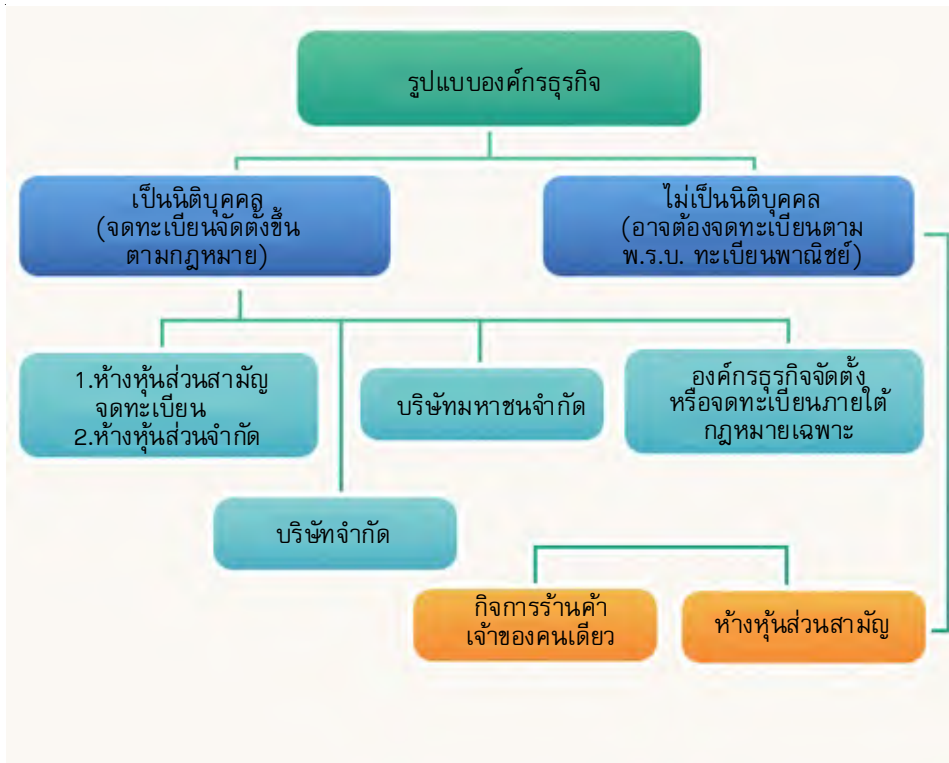
- รูปแบบองค์กรธุรกิจ
- การจดทะเบียนกิจการ
- การจดทะเบียนพาณิชย์
- การจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนจำกัด
- การจดทะเบียนบริษัทจำกัด
- การจดทะเบียนบริษัทมหาชนจำกัด

วัตถุประสงค์

1. เข้าใจรูปแบบองค์กรธุรกิจ
2. เข้าใจวิธีการจดทะเบียนกิจการ
3. เข้าใจการจดทะเบียนพาณิชย์
4. เข้าใจรายการที่มีการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนจำกัด
5. เข้าใจรายการที่มีการจดทะเบียนบริษัทจำกัด
6. เข้าใจรายการที่มีการจดทะเบียนบริษัทมหาชน จำกัด

1. รูปแบบองค์กรธุรกิจ

การประกอบธุรกิจการค้าอาจดำเนินการได้หลายรูปแบบตามรูปที่ 2.1 ทั้งโดยบุคคลคนเดียวเป็นเจ้าของกิจการโดยลำพัง หรืออาจดำเนินการโดยร่วมลงทุนกับบุคคลอื่นเป็นกลุ่มคณะก็ได้การที่จะตัดสินใจเลือกดำเนินธุรกิจการค้าในรูปแบบใดนั้นผู้ประกอบการจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการด้วยกัน เช่น ลักษณะของกิจการค้า เงินทุน ความรู้ความสามารถในการดำเนินธุรกิจ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้การประกอบธุรกิจนั้นประสบผลสำเร็จนำมาซึ่งผลประโยชน์ และกำไรสูงสุด

รูปที่ 2.1 รูปแบบองค์กรธุรกิจ

2. การจดทะเบียนกิจการ

กฎระเบียบ และวิธีการจัดตั้งธุรกิจ ตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 มีรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 กิจการเจ้าของคนเดียว ธุรกิจที่มีบุคคลคนเดียวเป็นผู้ลงทุน และเป็นเจ้าของกิจการโดยลำพัง กิจการในลักษณะนี้หากเข้าข่ายเป็นกิจการตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 กำหนดให้ต้องจดทะเบียน เจ้าของกิจการต้องยื่นขอจดทะเบียนพาณิชย์ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้เริ่มประกอบกิจการ

การจดทะเบียนพาณิชย์

1. กิจการที่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์

 การทำโรงสีข้าว และการทำโรงเลื่อยที่ใช้เครื่องจักร

☞ การขายสินค้าไม่ว่าอย่างใด ๆ อย่างเดียว หรือหลายอย่างคิดรวมทั้งสิ้นในวันหนึ่งขายได้เป็นเงินตั้งแต่ 20 บาทขึ้นไป หรือมีสินค้าดังกล่าวไว้เพื่อขายมีค่ารวมทั้งสิ้นเป็นเงินตั้งแต่ 500 บาท ขึ้นไป

☞ นายหน้า หรือตัวแทนค้าต่างซึ่งทำการเกี่ยวกับสินค้าไม่ว่าอย่างใด ๆ อย่างเดียว หรือหลายอย่างก็ตาม และสินค้านั้นมีค่ารวมทั้งสิ้นในวันหนึ่งวันใดเป็นเงินตั้งแต่ 20 บาทขึ้นไป

☞ การหัตถกรรม หรืออุตสาหกรรมไม่ว่าอย่างใด ๆ อย่างเดียวหรือหลายอย่างก็ตาม และขายสินค้าที่ผลิตได้คิดราคารวมทั้งสิ้นในวันหนึ่งวันใดเป็นเงินตั้งแต่ 20 บาทขึ้นไป หรือในวันหนึ่งวันใดมีสินค้าที่ผลิตได้เป็นเงินตั้งแต่ 500 บาทขึ้นไป

☞ การขนส่งทางทะเล การขนส่งโดยเรือกลไฟ หรือเรือยนต์ประจำทาง การขนส่ง โดยรถไฟ การขนส่งโดยรถยนต์ประจำทาง การขายทอดตลาด การรับซื้อขายที่ดิน การให้กู้ยืมเงิน การรับแลกเปลี่ยน หรือซื้อขายเงินตราต่างประเทศ การซื้อหรือขายตัวเงิน การธนาคาร การประกันภัย การทำโรงรับจำนำ และการทำโรงแรม

2. ระยะเวลาที่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ และค่าธรรมเนียม เจ้าของกิจการมีหน้าที่ต้องยื่นขอจดทะเบียนพาณิชย์ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้เริ่ม ประกอบกิจการเจ้าของกิจการใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท และปรับต่อเนื่อง อีกวันละไม่เกิน 100 บาท จนกว่าจะได้จดทะเบียนการจดทะเบียนพาณิชย์ต้องเสียค่าธรรมเนียม 50 บาท

3. กิจการที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์

- ☞ การค้าเร่ การค้าแผงลอย
- ☞ พาณิชยกิจเพื่อบำรุงศาสนา หรือเพื่อการกุศล
- ☞ พาณิชยกิจของนิติบุคคลซึ่งได้มีพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งขึ้น
- ☞ พาณิชยกิจของกระทรวง ทบวง กรม
- ☞ พาณิชยกิจของมูลนิธิ สมาคม สหกรณ์
- ☞ พาณิชยกิจของห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัดที่จดทะเบียนในประเทศไทย

☞ กลุ่มเกษตรกรซึ่งได้จดทะเบียนตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 141

2.2 ห้างหุ้นส่วน

☞ **ห้างหุ้นส่วนสามัญ** การประกอบธุรกิจที่มีบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปมาลงทุน และเป็นเจ้าของกิจการร่วมกัน ผู้ลงทุนเรียกว่า "หุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด" ซึ่งจะต้องรับผิดชอบ ในหนี้ต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการประกอบธุรกิจอย่างไม่จำกัดจำนวน ห้างหุ้นส่วนสามัญนี้จะจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือไม่ได้

☞ **ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล** การประกอบธุรกิจที่มีบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปมาลงทุน และเป็นเจ้าของกิจการร่วมกัน ผู้ลงทุนเรียกว่า "หุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด" ซึ่งจะต้องรับผิดชอบในหนี้ต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการประกอบธุรกิจอย่างไม่จำกัดจำนวน ห้างหุ้นส่วนสามัญนี้จะจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

☞ **ห้างหุ้นส่วนจำกัด** การประกอบธุรกิจที่มีบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปมาลงทุน และเป็นเจ้าของกิจการร่วมกันผู้ลงทุนแบ่งออกเป็น 2 จำพวก จำพวกที่ต้องรับผิดชอบในหนี้ต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการประกอบธุรกิจ

อย่างไม่จำกัด จำนวนเรียกว่า “หุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด” และอีกจำพวกหนึ่งซึ่งรับผิดในหนี้ต่างๆ ที่เกิดขึ้น ไม่เกินจำนวนเงินที่ตกลงจะร่วมลงทุนด้วยเรียกว่า “หุ้นส่วนจำพวก จำกัด ความรับผิด” ห้างหุ้นส่วน จำกัดต้องจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

การจดทะเบียน

ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล/ห้างหุ้นส่วนจำกัด

ยื่นแบบขอจองชื่อห้างหุ้นส่วนเพื่อตรวจสอบไม่ให้ซ้ำกับห้างหุ้นส่วนบริษัทอื่น
กรอกรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อของห้างหุ้นส่วน กิจกรรมที่จะทำ สถานที่ตั้งห้าง ชื่อ ที่อยู่ อายุ สัญชาติ สิ่งที่มาลงทุน ลายมือชื่อของผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคน ชื่อหุ้นส่วนผู้จัดการ ชื่อจำกัดอำนาจหุ้นส่วนผู้จัดการ (ถ้ามี) พร้อมกับประทับตราสำคัญของห้างในแบบพิมพ์คำขอจดทะเบียนจัดตั้ง และให้หุ้นส่วนผู้จัดการเป็นผู้ยื่นขอจดทะเบียน (ปกติการยื่นขอจดทะเบียนจัดตั้งห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล / ห้างหุ้นส่วน จำกัดผู้เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ จะต้องลงลายมือชื่อในคำขอจดทะเบียนต่อหน้านายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท ในกรณีหุ้นส่วนผู้จัดการไม่ประสงค์จะไปลงลายมือชื่อต่อหน้านายทะเบียนก็สามารถลงลายมือชื่อต่อหน้าสามัญ หรือวิสามัญสมาชิกแห่งนิติบัณฑิตยสภา เพื่อเป็นการรับรองลายมือชื่อของตนได้ในอีกทางหนึ่ง) หรือหุ้นส่วนผู้จัดการจะมอบอำนาจให้ผู้อื่นไปยื่นจดทะเบียนแทนก็ได้

เสียค่าธรรมเนียมโดยนับจำนวนผู้เป็นหุ้นส่วน กล่าวคือ ผู้เป็นหุ้นส่วนไม่เกิน 3 คน เสียค่าธรรมเนียม 1,000 บาท กรณีเกิน 3 คน จะเสียค่าธรรมเนียมหุ้นส่วนที่เกินเพิ่มอีกคนละ 200 บาท

เมื่อจดทะเบียนจัดตั้งแล้วจะได้รับหนังสือรับรอง และใบสำคัญเป็นหลักฐาน

2.3 บริษัทจำกัด

บริษัทจำกัด การประกอบธุรกิจที่มีบุคคล 3 คนขึ้นไปมาลงทุน และเป็นเจ้าของกิจการเรียกว่า “ผู้ถือหุ้น” ผู้ถือหุ้นจะรับผิดในหนี้ต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการประกอบธุรกิจไม่เกินจำนวนเงินผู้ถือหุ้นแต่ละคนตกลงจะร่วมลงทุนบริษัทจำกัดจะต้องจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

บริษัทมหาชนจำกัด การประกอบธุรกิจที่มีบุคคล 15 คนขึ้นไปมาลงทุน และเป็นเจ้าของกิจการเรียกว่า “ผู้ถือหุ้น” ผู้ถือหุ้นจะรับผิดในหนี้ต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการประกอบธุรกิจไม่เกินจำนวนเงินของผู้ถือหุ้นแต่ละคนตกลงจะร่วมลงทุนคล้ายกับบริษัทจำกัดต่างกัน ก็คือ บริษัทมหาชนจำกัดสามารถนำหุ้นออกเสนอขายต่อประชาชนโดยทั่วไปได้ และมีกฎข้อบังคับที่จะต้องปฏิบัติเคร่งครัดกว่าบริษัทจำกัดบริษัทมหาชนจำกัดจะต้องจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535

การจดทะเบียน

บริษัทจำกัด

ยื่นแบบขอจองชื่อบริษัทเพื่อตรวจสอบไม่ให้ซ้ำกับห้างหุ้นส่วนบริษัทอื่น
จัดทำหนังสือบริคณห์สนธิ โดยกรอกรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อบริษัท จังหวัดที่ตั้งสำนักงาน แห่งใหญ่ กิจกรรมที่จะทำทุนจดทะเบียน จำนวนหุ้น มูลค่าหุ้น ชื่อ ที่อยู่ อาชีพ จำนวนหุ้นที่จะลงทุน (ซึ่งต้องจองชื่อ หุ้นอย่างน้อย 1 หุ้น) และลายมือชื่อของผู้เริ่มก่อตั้งบริษัททุกคน ในแบบพิมพ์คำขอจดทะเบียน หนังสือบริคณห์สนธิ (หนังสือบริคณห์สนธิต้องผนึกอากรแสตมป์ 200 บาท) และให้ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทคนหนึ่งคนใดก็ได้เป็นผู้ยื่นขอจดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิด้วยตนเอง หรือจะมอบอำนาจให้ผู้อื่นไปยื่นจดทะเบียนแทนก็ได้ การจดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิต้องเสียค่าธรรมเนียมตามจำนวนทุน กล่าวคือ ทุนจดทะเบียนแสนละ 50 บาท แต่ไม่ต่ำกว่า 500 บาท และสูงสุดไม่เกิน 25,000 บาท

☞ จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทจำกัด เมื่อผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทได้จดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิ แล้วผู้เริ่มจัดตั้งจะต้องนัดผู้จองซื้อหุ้นเพื่อประชุมจัดตั้งบริษัท ต่อจากนั้นคณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งจากที่ประชุมจัดตั้งบริษัทจะต้องเรียกเก็บเงินค่าหุ้นจากผู้จองซื้อหุ้น (คราวแรกให้เรียกเก็บค่าหุ้นฯ ละไม่ต่ำกว่าร้อยละยี่สิบห้า) และกรรมการผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อกระทำการแทนบริษัทต้อง จัดทำคำขอจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทยื่นจดทะเบียนภายใน 3 เดือน นับตั้งแต่วันที่ประชุมจัดตั้งบริษัทการจดทะเบียนบริษัทต้องเสียค่าธรรมเนียมตามจำนวนทุน กล่าวคือ ทุนจดทะเบียนแสนละ 500 บาท แต่ไม่ต่ำกว่า 5,000 บาท และสูงสุดไม่เกิน 250,000 บาท

☞ ปกติกายื่นขอจดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิ และการยื่นขอจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท ผู้เริ่มจัดตั้ง และกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัทที่ยื่นขอจดทะเบียนจะต้องลงลายมือชื่อในคำขอจดทะเบียนต่อหน้านายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท ในกรณีผู้เริ่มจัดตั้งหรือกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัทที่ขอจดทะเบียนไม่ประสงค์จะไปลงลายมือชื่อต่อหน้านายทะเบียนก็สามารถลงลายมือชื่อต่อหน้าสามัญหรือวิสามัญสมาชิกแห่งนิติบันติตยสภา เพื่อให้รับรองลายมือชื่อของตนเองได้ในอีกทางหนึ่ง

2.4 บริษัทมหาชนจำกัด การเป็นบริษัทมหาชนจำกัดมีวิธีดำเนินการได้ 3 วิธี คือ

2.4.1 บริษัทมหาชนจำกัดขึ้นใหม่

☞ ยื่นแบบขอจองซื้อบริษัทเพื่อตรวจสอบไม่ให้ชื่อบริษัท ทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศซ้ำกับห้างหุ้นส่วนบริษัท และบริษัทมหาชนจำกัดอื่น

☞ จัดทำหนังสือบริคณห์สนธิโดยกรอรายละเอียดชื่อบริษัททั้งที่เป็นภาษาไทย และภาษาต่างประเทศต้องมีคำว่า "บริษัท" นำหน้าชื่อ และต่อท้ายด้วยคำว่า "จำกัด (มหาชน)" ส่วนภาษาต่างประเทศต้องมีคำว่า "PUBLIC COMPANY LIMITED" ต่อท้ายชื่อ) กิจการที่จะทำ ทุนจดทะเบียน มูลค่าหุ้นจำนวนหุ้น สามัญ และหุ้นบุริมสิทธิ จังหวัดที่ตั้งสำนักงานใหญ่ ชื่อ วันเดือนปีเกิด สัญชาติ ที่อยู่ของผู้เริ่มจัดตั้งบริษัท จำนวนหุ้นที่ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทแต่ละคนจองไว้ (ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทมหาชนจะต้องจองซื้อหุ้นที่เป็นตัวเงินรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ ห้าของทุนจดทะเบียน) และลายมือชื่อของผู้เริ่มจัดตั้งบริษัททุกคนในแบบพิมพ์คำขอจดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิ และให้ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทคนหนึ่งคนใดก็ได้เป็นผู้ยื่นขอจดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิด้วยตนเอง หรือจะมอบอำนาจให้ผู้อื่นไปยื่นขอจดทะเบียนแทนก็ได้ การจดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิต้องเสียค่าธรรมเนียมตามจำนวนทุน กล่าวคือทุนจดทะเบียนทุกหนึ่งล้านบาท เสียค่าธรรมเนียม 1,000 บาท เศษของหนึ่งล้านบาทให้คิดเป็นหนึ่งล้านบาท แต่เมื่อรวมกันแล้วจะเสียค่าธรรมเนียมไม่เกิน 25,000 บาท

☞ จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทมหาชนจำกัดเมื่อผู้เริ่มจัดตั้งได้จดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิ แล้ว ผู้เริ่มจัดตั้งสามารถจะเสนอขายหุ้นทั้งหมดต่อผู้เริ่มจัดตั้งด้วยตนเอง หรือจะเสนอขายต่อประชาชนก็ได้ เมื่อมีผู้จองซื้อหุ้นครบแล้ว ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทต้องเรียกประชุมจัดตั้งบริษัทภายในสองเดือนนับตั้งแต่วันที่มีการจองหุ้นครบ หลังจากนั้นคณะกรรมการที่รับแต่งตั้งจากที่ประชุมจัดตั้งบริษัทจะต้องเรียกชำระเงินค่าหุ้นจากผู้จองหุ้นเต็มจำนวนในคราวเดียว และจัดทำคำขอจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทมหาชนเพื่อยื่นขอจดทะเบียนภายใน 3 เดือนนับตั้งแต่วันประชุม จัดตั้งบริษัทการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทมหาชนจำกัดจะต้องเสียค่าธรรมเนียมตามจำนวนทุน กล่าวคือ ทุกจำนวนเงินทุนหนึ่งล้านบาท เสียค่าธรรมเนียม 1,000 บาท เศษของหนึ่งล้านบาทให้คิดเป็นหนึ่งล้านบาท แต่เมื่อรวมกันแล้วไม่เกิน 250,000 บาท

 การยื่นขอจดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิ และจัดตั้งบริษัทมหาชนจำกัด ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัท และกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัทจะต้องลงลายมือชื่อในคำขอจดทะเบียนต่อหน้านายทะเบียนบริษัท มหาชนจำกัด ในกรณีผู้เริ่มจัดตั้ง หรือกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัทไม่ประสงค์ที่จะไปลงชื่อต่อหน้านายทะเบียนก็สามารถลงลายมือชื่อต่อหน้าทนายความ หรือผู้สอบบัญชี ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนไว้กับนายทะเบียนบริษัทมหาชนจำกัด เพื่อให้รับรองลายมือชื่อของตนเองได้ในอีกทางหนึ่ง

การแปรสภาพบริษัทจำกัดเป็นบริษัทมหาชนจำกัด จัดประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อให้มีมติพิเศษให้บริษัทจำกัดแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัด แก่ไขหนังสือบริคณห์สนธิ และข้อบังคับให้สอดคล้องกับข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 รวมทั้งให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ และผู้สอบบัญชีขึ้นใหม่ (ข้อบังคับของบริษัทมหาชนจำกัดจะต้องกำหนดในเรื่องการออกหุ้น และการโอนหุ้น การประชุมผู้ถือหุ้น จำนวน วิธีการเลือกตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งก่อนครบกำหนดออกตามวาระการประชุม และอำนาจกรรมการ การบัญชี การเงิน และการสอบบัญชี การออกหุ้นบุริมสิทธิ์ และการแปลงหุ้นบุริมสิทธิ์เป็นหุ้นสามัญ ข้อบังคับจะต้องไม่ขัด หรือแย้งกับหนังสือบริคณห์สนธิ และพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535) หลังจากนั้น ให้กรรมการยื่นจดทะเบียนแปรสภาพภายใน 14 วันนับตั้งแต่วันที่ให้มีมติให้แปรสภาพ การจดทะเบียนแปรสภาพจะต้องเสียค่าธรรมเนียม 10,000 บาท

การควบบริษัทจำกัดกับบริษัทมหาชนจำกัด บริษัทจำกัดสามารถควบกับบริษัทมหาชนจำกัดได้โดยภายหลังควบบริษัทที่จะตั้งขึ้นใหม่มีสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัด การควบบริษัทจำกัดกับบริษัทมหาชนจำกัดนั้นให้บริษัทจำกัดดำเนินการจัดทำมติพิเศษตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และบริษัทมหาชนจำกัดต้องจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อลงมติสามในสี่ของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นที่มาประชุม และมีสิทธิออกเสียงการจดทะเบียนควบบริษัทจำกัดกับบริษัทมหาชนจำกัดต้องเสียค่าธรรมเนียม 5,000 บาท

2.5 ค่าธรรมเนียม

1. จดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิทุกจำนวนเงินไม่เกิน 100,000 บาท แห่งจำนวนทุนที่กำหนดไว้ 50 บาท เศษของ 100,000 บาท ให้คิดเป็น 100,000 บาท ทั้งนี้รวมกันไม่ให้ต่ำกว่า 500 บาท และไม่ให้เป็น 25,000 บาท

2. จดทะเบียนตั้งบริษัท ทุกจำนวนเงินไม่เกิน 100,000 บาท แห่งทุนที่กำหนดไว้ 500 บาท เศษของ 100,000 บาท ให้คิดเป็น 100,000 บาท รวมกันไม่ให้ต่ำกว่า 5,000 บาท และไม่ให้เป็น 250,000 บาท

3. หนังสือรับรอง ฉบับละ 200 บาท

4. ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียน ฉบับละ 100 บาท

5. รับรองสำเนาเอกสารคำขอจดทะเบียน หน้าละ 50 บาท

3. การจดทะเบียนพาณิชย์

การจดทะเบียนพาณิชย์ตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ผู้มีหน้าที่จดทะเบียนพาณิชย์

- 1) บุคคลธรรมดาคนเดียว (กิจการเจ้าของคนเดียว)
- 2) ห้างหุ้นส่วนสามัญ

- 3) นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่มาตั้งสำนักงานสาขาในประเทศไทย
- 4) ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด
- 5) บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด

โดยบุคคลตามข้อ 1) ถึงข้อ 5) ต้องประกอบกิจการค้าซึ่งเป็นพาณิชย์กิจตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์กำหนดตามข้อ 3.2

3.2 กิจการค้าที่เป็นพาณิชย์กิจที่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์

3.2.1 บุคคลธรรมดา (กิจการเจ้าของคนเดียว) ห้างหุ้นส่วนสามัญ และนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่มาตั้งสำนักงานสาขาในประเทศไทย ตาม 1.1-1.3 ซึ่งประกอบกิจการ ดังต่อไปนี้ ต้องจดทะเบียนพาณิชย์

- 1) ผู้ประกอบกิจการโรงสีข้าว และโรงเลื่อยที่ใช้เครื่องจักร
- 2) ผู้ประกอบกิจการขายสินค้าไม่ว่าอย่างใด ๆ อย่างเดียว หรือหลายอย่างคิดรวมทั้งสิ้นในวันหนึ่งขายได้เป็นเงินตั้งแต่ 20 บาทขึ้นไป หรือมีสินค้าดังกล่าวไว้เพื่อขายมีค่ารวมทั้งสิ้นเป็นเงินตั้งแต่ 500 บาทขึ้นไป
- 3) นายหน้า หรือตัวแทนค้าต่างซึ่งทำการเกี่ยวกับสินค้าไม่ว่าอย่างใด ๆ อย่างเดียว หรือหลายอย่างก็ตาม และสินค้านั้นมีค่ารวมทั้งสิ้นในวันหนึ่งวันใดเป็นเงินตั้งแต่ 20 บาทขึ้นไป
- 4) ผู้ประกอบกิจการหัตถกรรม หรืออุตสาหกรรมไม่ว่าอย่างใด ๆ อย่างเดียว หรือหลายอย่างก็ตาม และขายสินค้าที่ผลิตได้คิดราคารวมทั้งสิ้นในวันหนึ่งวันใดเป็นเงินตั้งแต่ 20 บาทขึ้นไป หรือในวันหนึ่งวันใดมีสินค้าที่ผลิตได้มีราคารวมทั้งสิ้นตั้งแต่ 500 บาทขึ้นไป
- 5) ผู้ประกอบกิจการขนส่งทางทะเล การขนส่งโดยเรือกลไฟหรือเรือยนต์ประจำทาง การขนส่งโดยรถไฟ การขนส่งโดยรถราง การขนส่งโดยรถยนต์ประจำทาง การขายทอดตลาด การรับซื้อขายที่ดิน การให้กู้ยืมเงิน การรับแลกเปลี่ยน หรือซื้อขายเงินตราต่างประเทศ การซื้อ หรือขายตัวเงิน การธนาคาร การประกันภัย การทำโรงรับจำนำ และการทำโรงแรม
- 6) ขาย ให้เช่า ผลิต หรือรับจ้างผลิต แผ่นซีดี แถบบันทึก วีดีทัศน์ แผ่นวีดีทัศน์ ดีวีดี หรือแผ่นวีดีทัศน์ระบบดิจิทัลเฉพาะที่เกี่ยวกับการบันเทิง
- 7) ขายอัญมณี หรือเครื่องประดับซึ่งประดับด้วยอัญมณี
- 8) ซื้อขายสินค้า หรือบริการโดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
- 9) บริการอินเทอร์เน็ต
- 10) ให้เช่าพื้นที่ของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย
- 11) บริการเป็นตลาดกลางในการซื้อขายสินค้า หรือบริการโดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
- 12) การให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้อินเทอร์เน็ต
- 13) การให้บริการฟังเพลง และร้องเพลงโดยคาราโอเกะ
- 14) การให้บริการเครื่องเล่นเกม
- 15) การให้บริการดูเพลง

16) โรงงานแปรรูปภาพ แกะสลัก และการหัตถกรรมจากงาช้าง การค้าปลีก การค้าส่ง งาช้าง และผลิตภัณฑ์จากงาช้าง

3.2.2 ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด และบริษัทมหาชนจำกัด ตามข้อ 3.1 ข้อ 4 และข้อ 5 ซึ่งประกอบกิจการดังต่อไปนี้ ต้องจดทะเบียนพาณิชย์

1) ขาย ให้เช่า ผลิต หรือรับจ้างผลิต แผ่นซีดี แอปปันท์ทิก วีดีทัศน์ แผ่นวีดีทัศน์ ดีวีดี หรือแผ่นวีดีทัศน์ระบบดิจิทัลเฉพาะที่เกี่ยวกับการบันเทิง

3) ซื้อขายสินค้า หรือบริการโดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

4) บริการอินเทอร์เน็ต

5) ให้เช่าพื้นที่ของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย

6) บริการเป็นตลาดกลางในการซื้อขายสินค้า หรือบริการโดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

7) การให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้อินเทอร์เน็ต

8) การให้บริการฟังเพลง และร้องเพลงโดยคาราโอเกะ

9) การให้บริการเครื่องเล่นเกมส์

10) การให้บริการตู้เพลง

11) โรงงานแปรรูปภาพ แกะสลักและการทำหัตถกรรมจากงาช้าง การค้าปลีกการค้าส่ง งาช้าง และผลิตภัณฑ์จากงาช้าง

กรณีและผู้ประกอบพาณิชย์กิจเป็นคนต่างด้าว หรือนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่มาตั้งสำนักงานสาขาในประเทศไทย จะต้องตรวจสอบดูด้วยว่ากิจการค้าที่ดำเนินการนั้นต้องได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 หรือไม่ หากเป็นกิจการค้าที่ต้องได้รับอนุญาต ผู้ประกอบพาณิชย์กิจจะต้องได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการค้าก่อนยื่นจดทะเบียนพาณิชย์

3.3 พาณิชยกิจที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ ได้แก่

1) การค้าแร่ การค้าแผงลอย

2) พาณิชยกิจเพื่อการบำรุงศาสนา หรือเพื่อการกุศล

3) พาณิชยกิจของนิติบุคคลซึ่งได้มีพระราชบัญญัติ หรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้น

4) พาณิชยกิจของกระทรวง ทบวง กรม

5) พาณิชยกิจของมูลนิธิ สมาคม สหกรณ์

6) พาณิชยกิจของกลุ่มเกษตรกรที่ได้จดทะเบียนตาม ปว.141 ลงวันที่ 1 พฤษภาคม 2515

3.4 เอกสารที่ใช้ในการจดทะเบียนพาณิชย์ รายละเอียดเอกสารประกอบคำขอจดทะเบียนพาณิชย์ มีดังนี้

1) จดทะเบียนพาณิชย์ (ตั้งใหม่)

2) จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายการ

3) จดทะเบียนเลิกประกอบพาณิชยกิจ

ซึ่งสามารถดาวน์โหลดแบบพิมพ์ไปใช้ในการจดทะเบียนได้ที่ www.dbd.go.th/ ดาวน์โหลดแบบฟอร์มทะเบียนพาณิชย์ หรือขอรับแบบพิมพ์ได้ที่

- 1) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กรุงเทพมหานคร
- 2) สำนักงานเขตทุกเขต
- 3) เทศบาล
- 4) องค์การบริหารส่วนตำบล
- 5) เมืองพัทยา

3.5 สถานที่จดทะเบียน

3.5.1 ในเขตกรุงเทพมหานคร ยื่นจดทะเบียนพาณิชย์ได้ที่ :

- 1) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานครรับจดทะเบียนพาณิชย์กิจของผู้ประกอบพาณิชย์กิจที่มีสำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร
- 2) ฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตทุกแห่งรับจดทะเบียนพาณิชย์กิจของผู้ประกอบพาณิชย์กิจที่มีสำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่ในท้องที่ของเขตนั้น

สามารถขอละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานการคลัง หรือที่ฝ่าย ปกครอง สำนักงานเขตทุกแห่ง และที่เว็บไซต์ www.bangkok.go.th/fiic

3.5.2 ในภูมิภาค ยื่นจดทะเบียนได้ที่เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล หรือเมืองพัทยา รับจดทะเบียนพาณิชย์ของผู้ประกอบพาณิชย์กิจที่มีสำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่ในท้องที่เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล หรือเมืองพัทยาแล้วแต่กรณีสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ส่วนบริหารการจดทะเบียน สำนักข้อมูลธุรกิจ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า และสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดทุกจังหวัด

3.6 กำหนดระยะเวลาการจดทะเบียนพาณิชย์

- 1) จดทะเบียนพาณิชย์ตั้งใหม่ ต้องจดทะเบียนภายใน 30 วันนับแต่วันเริ่มประกอบพาณิชย์กิจ
- 2) การเปลี่ยนแปลงรายการที่จดทะเบียนไว้ตาม (1) ต้องจดทะเบียนภายใน 30 วันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง
- 3) เลิกประกอบพาณิชย์กิจ ต้องจดทะเบียนภายใน 30 วัน นับแต่วันที่เลิกประกอบพาณิชย์กิจ
- 4) ใบทะเบียนพาณิชย์สูญหายต้องยื่นขอใบแทนภายใน 30 วัน นับแต่วันสูญหาย

3.7 หน้าที่ของผู้ประกอบพาณิชย์กิจ

- 1) ต้องขอจดทะเบียนต่อนายทะเบียนภายในระยะเวลาที่กำหนดตามแต่กรณี
- 2) ต้องแสดงใบทะเบียนพาณิชย์ หรือใบแทนใบทะเบียนพาณิชย์ไว้ ณ สำนักงานในที่เปิดเผย และเห็นได้ง่าย
- 3) ต้องจัดให้มีป้ายชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจไว้หน้าสำนักงานแห่งใหญ่ และสำนักงานสาขาโดยเปิดเผยภายในเวลา 30 วัน นับแต่วันที่จดทะเบียนพาณิชย์ ป้ายชื่อให้เขียนเป็นอักษรไทยอ่านง่าย และชัดเจนจะมีอักษรต่างประเทศในป้ายชื่อด้วยก็ได้ และจะต้องตรงกับชื่อที่จดทะเบียนไว้ หากเป็นสำนักงานสาขาจะต้องมีคำว่า "สาขา" ไว้ด้วย
- 4) ต้องไปให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับรายการจดทะเบียนตามคำสั่งของนายทะเบียน
- 5) ต้องอำนวยความสะดวกแก่นายทะเบียน และพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งเข้าทำการตรวจสอบในสำนักงานของผู้ประกอบกิจการ

3.8 บทกำหนดโทษ

1) ประกอบพาณิชย์กิจโดยไม่จดทะเบียนแสดงรายการเท็จไม่ยอมให้ถ้อยคำไม่ยอมให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบในสำนักงานมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท กรณีไม่จดทะเบียนอันเป็นความผิดต่อเนื่อง ปรับอีกวันละไม่เกิน 100 บาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ

2) ถ้าใบทะเบียนพาณิชย์สูญหายไม่ยื่นคำร้องขอใบรับแทน หรือไม่แสดงใบทะเบียนพาณิชย์ไว้ที่สำนักงานที่เห็นได้ง่ายไม่จัดทำป้ายชื่อมีความผิดปรับไม่เกิน 200 บาท และถ้าเป็นความผิดต่อเนื่องปรับอีกวันละไม่เกิน 20 บาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

3) ผู้ประกอบพาณิชย์กิจซึ่งกระทำการฉ้อโกงประชาชน ปลอมสินค้า หรือกระทำการทุจริตอื่นใดอย่างร้ายแรงในการประกอบกิจการจะถูกถอนใบทะเบียนพาณิชย์ เมื่อถูกสั่งถอนใบทะเบียนพาณิชย์แล้วจะประกอบกิจการต่อไปไม่ได้เว้นแต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์จะสั่งให้รับจดทะเบียนพาณิชย์ใหม่

4) ผู้ประกอบพาณิชย์กิจที่ถูกสั่งถอนใบทะเบียนพาณิชย์แล้วยังฝ่าฝืนประกอบพาณิชย์กิจต่อไปมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือทั้งปรับทั้งจำ

3.9 ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนพาณิชย์ การขอดำเนินการตาม พ.ร.บ. ทะเบียนพาณิชย์จะต้องเสียค่าธรรมเนียมตามประเภทของการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- 1) จดทะเบียนพาณิชย์ตั้งใหม่ 50 บาท
- 2) จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายการจดทะเบียน ครั้งละ 20 บาท
- 3) จดทะเบียนเลิกประกอบพาณิชย์กิจ 20 บาท
- 4) ขอให้ออกใบแทนใบทะเบียนพาณิชย์ ฉบับละ 30 บาท
- 5) ขอตรวจเอกสารของผู้ประกอบพาณิชย์กิจรายหนึ่ง ครั้งละ 20 บาท
- 6) ขอให้เจ้าหน้าที่คัดสำเนา และรับรองสำเนาเอกสารของผู้ประกอบพาณิชย์กิจ ฉบับละ 30 บาท (หนึ่งคำขอคิดเป็นหนึ่งฉบับ)

4. การจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนจำกัด

การจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนจำกัด มีการจดทะเบียนดังต่อไปนี้

1. จัดตั้งห้างหุ้นส่วน
2. จดทะเบียนแก้ไขเปลี่ยนแปลงห้างหุ้นส่วนจำกัด
 - 2.1 แก้ไขเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์
 - 2.2 แก้ไขเปลี่ยนแปลงที่ตั้งสำนักงาน
 - 2.3 แก้ไขเปลี่ยนแปลงชื่อ/ดวงตรา
 - 2.4 แก้ไขเพิ่มเติมตราให้มีมากกว่า 1 ดวง
 - 2.5 แก้ไขเพิ่มเติมผู้เป็นหุ้นส่วน (ลดทุน-เพิ่มทุน/เปลี่ยนจำพวกข้อจำกัดอำนาจหุ้นส่วนผู้จัดการ)
 - 2.6 แก้ไขเพิ่มเติมผู้เป็นหุ้นส่วน (เข้า-ออก) และหุ้นส่วนผู้จัดการ (กรณีผู้จัดการเดิมถึงแก่กรรม)

3. แปรสภาพห้างหุ้นส่วนเป็นบริษัทจำกัด
4. เลิกห้างหุ้นส่วน
5. แก้ไขเปลี่ยนแปลงตัวผู้ชำระบัญชี
6. เสร็จการชำระบัญชี

5. การจดทะเบียนบริษัทจำกัด

ประเภทของการจดทะเบียน

1. จดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิ
2. แก้ไขเพิ่มเติมหนังสือบริคณห์สนธิก่อนจัดตั้งบริษัทจำกัด
3. จัดจัดตั้งบริษัทจำกัด
4. จดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิ และจัดตั้งบริษัทจำกัดภายในวันเดียว
5. แก้ไขเพิ่มเติมกรรมการ และอำนาจกรรมการ
6. แก้ไขเพิ่มเติมที่ตั้งสำนักงานของบริษัทจำกัด
 - 6.1 ย้ายภายในจังหวัดเดียวกัน
 - 6.2 ย้ายข้ามจังหวัด
7. แก้ไขเพิ่มเติมดวงตราสำคัญของบริษัท
 - 7.1 แก้ไขเพิ่มเติมดวงตรา
 - 7.2 แก้ไขเพิ่มเติมดวงตราให้มีมากกว่า 1 ดวง
8. แก้ไขเพิ่มเติมชื่อและดวงตราสำคัญ
9. แก้ไขเพิ่มเติมวัตถุประสงค์
10. แก้ไขเพิ่มเติมหนังสือบริคณห์สนธิ ข้อ 1. ข้อ 2. ข้อ 3. ที่ตั้งสำนักงาน และดวงตรา
11. แก้ไขเพิ่มเติมหนังสือบริคณห์สนธิ ข้อ 5 (แปลงมูลค่าหุ้น)
12. แก้ไขเพิ่มเติมมติพิเศษให้เพิ่มทุน, เพิ่มทุน และหนังสือบริคณห์สนธิ ข้อ 5
13. แก้ไขเพิ่มเติมลดทุนบริษัท
 - 13.1 มติพิเศษให้ลดทุน
 - 13.2 ลดทุน และหนังสือบริคณห์สนธิ ข้อ 5.
14. แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ
15. จดทะเบียนเลิกบริษัทจำกัด
16. จดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติม ตั้ง/เปลี่ยนตัวผู้ชำระบัญชี/อำนาจของผู้ชำระบัญชีที่ตั้งสำนักงานของผู้ชำระบัญชี
17. การชำระบัญชี และจดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชีของบริษัท
18. จดทะเบียนควบบริษัทจำกัด
 - 18.1 มติพิเศษให้ควบบริษัท
 - 18.2 ควบบริษัท